

Kulttuurista hyvinvointia -hanke ja kulttuuriasiat

Tarkastuslautakunta 06.02.2023 § 6
247/00.03.02/2022

Tilikautta 2022 koskevassa tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmassa (19.9.2022 § 33/2022) yhdeksi arviointikohteista on määritelty Kulttuurista hyvinvointia -hanke ja kulttuuriasiat. Aihetta esittelemään on kutsuttu hyvinvointi- ja koulutusasiantuntija Mari Nupponen.

Kulttuurista hyvinvointia -hanke

Kulttuurista hyvinvointia -hankkeen tavoitteena on

- edistää kuntalaisten mahdollisuutta vaikuttaa kulttuuri- ja taidetarjontaan sekä tarkastella kulttuurin ja taiteen merkitystä osana omaa hyvinvointia ja terveyttä
- tukea kulttuurin ja taiteen monipuolisen käyttöä ja yhdenvertaista saatavuutta huomioiden erityisesti henkilöt, joiden edellytykset kulttuurin osallistumiseen ovat vähäiset
- luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle hyte-sektorilla
- edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä sekä monipuolistaa kuntien kulttuuritoimintaa huomioiden kulttuurin ennaltaehkäisevä kuin myös kuntouttava vaikutus
- vahvistaa taiteen ja kulttuurin merkitystä hyvinvoinnin lisäämisessä ja pahoinvoinnin ennalta ehkäisemisessä
- muodostaa yhteistä näkemystä kunnan ja sote-puolen työnjaosta ja rajapinnoista kulttuurihyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä sekä edistää kuntien keskinäistä ja kuntakohtaista yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen sekä yksityisten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.

Hankkeen keskeiset toimenpiteet:

1. Kartoitus: kyselyt asukkaille ja sote-toimijoille kulttuurihyvinvointipalvelujen tarpeesta/toiveista: 2 avointa verkkokyselyä, kuulemistilaisuudet mm. nuoriso-, vammais- ja eläkeläisneuvostoissa, osallistavat ja toiminnalliset menetelmähaastattelut mm. perhe- ja palvelukodeissa, hoitolaitoksissa. Tuloksena tietoa alueellisen kulttuuritoiminnan kehittämiseksi ja pilotointeihin. Toisena SiunSoten, kuntien, järjestö- ja kulttuuritoimijoiden resurssien kartoitus. Tuloksena kokonaiskuva maakunnan resursseista.
2. Tietoisuuden ja osaamisen lisääminen: 2 seminaaria kulttuurilähtöisten hyvinvointipalveluista. Yhteiskoulutus (12t) kulttuuri-, järjestö- ja sote-toimijoille palveluiden kehittämiseksi. Sisältää yhteissuunnittelua/-ideointia. Kulttuurimiittien toteutus hankkeen aikana. Lisää osaamista. Luo pohjan kulttuuri-, järjestö, kunta ja sotesektorin yhteistyölle palvelujen toteuttamiseksi. Antaa valmiudet pilotointeihin.
3. Kartoitustietoihin ja yhteiskehittämisessä luotujen kulttuurihyvinvointipalvelujen pilotointi: Pilotointialueiden ja kohteiden valinta, käänteisen kilpailutuksen suunnittelu ja toteutus,

pilotointi, seuranta/arviointi ja analysointi. Hyödynnetään toimintatapojen ja yhteisten toimintamallien luomisessa.

4. Yhteiset toimintatavat: ohjeistus kulttuurihyvinvointipalvelun tuottamiseen ja hankintaan. Käytänteiden vakiinnutus.

5. Yhteistyön kehittyminen: työryhmä/verkotot. Luodaan aktiivista vuoropuhelua, verkostoja ja yhteistoimintaa toimijoiden kesken. Yhteinen näkemys kunnan ja sote-puolen työnjaosta ja rajapinnoista muodostuu. Monitoimijainen yhteistyö kehittyy. Käytänteiden jatkaminen.

Kulttuuriasiat ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Pohjois-Karjalan 300-vuotiseen historiaan sisältyy rajan siirtymisiä ja väestön ja kulttuurien sekoittumisia. Yhdessä tärkeän luovuuden voimavaran, monimuotoisen luonnon kanssa ne ovat luoneet kasvualueen, josta osaltaan versoo pohjoiskarjalainen identiteetti. Taide ja kulttuuri heijastavat ympäröivän maailman ilmiöitä tarjoamalla mahdollisuuden tarkastella ja kokea elämää luovasti erilaisista näkökulmista. Erityisen tärkeää tämä on omaa identiteettiään hakeville lapsille ja nuorille sekä uusille asukkaille. Ortodoksinen perinne on tärkeä osa pohjoiskarjalaista kulttuuria.

Kehittämistavoitteet (POKAT2025):

- Hyvä maakunnan kulttuurinen veto- ja pitovoima
- Elinvoimainen ja kehittyvä taide- ja kulttuuriala
- Tasa-arvoiset mahdollisuudet kulttuuripalveluihin osallistumiseen ja omaan luovuuteen
- Maailmankarjalaisuus, monikulttuurisuus ja kansainvälistyminen

Ehdotus (Lautakunnan pj.) Tarkastuslautakunta merkitsee saadun selvityksen tietoon saatetuksi.

Päätös Hyväksytään yksimielisesti.

Lisätietoja Vili Hirvonen, asiantuntijasuunnittelija
puh. 050 476 8661, vili.hirvonen@pohjois-karjala.fi